

Osobitné podmienky oprávnenosti výdavkov

Zoznam oprávnených výdavkov projektu

Poskytovateľ overuje vecnú oprávnenosť výdavkov projektu na základe posúdenia, či výdavky projektu vecne spadajú do rozsahu oprávnených výdavkov určených v zozname oprávnených výdavkov, uvedených v tomto dokumente. Zoznam oprávnených výdavkov obsahuje uzavretý zoznam tried a skupín oprávnených výdavkov a v rámci nich najčastejšie sa vyskytujúce typy oprávnených výdavkov v rámci tejto výzvy v súlade s [Číselníkom oprávnených výdavkov](#), ktorý tvorí Prílohu č. 1 **Príručky k oprávnenosti výdavkov pre dopytovo orientované projekty Operačného programu Kvalita životného prostredia**, (ďalej len „Príručka k OV pre DOP“) zverejnenej na webovom sídle www.opkzp.sk.

Zoznam oprávnených výdavkov v rámci výzvy s kódom OPKZP-PO4-SC431-2017-19:

Trieda 01 – Dlhodobý nehmotný majetok
Skupina 013 – Softvér
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nákup softvéru bezprostredne súvisiaceho s meraním a riadením výroby, rozvodu a spotreby energie v budove do výšky max. 10 % celkových oprávnených výdavkov (ďalej len „COV“) na projekt, ak nie je súčasťou zmluvy na uskutočnenie stavebných prác a ak je kúpený samostatne a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia¹.
Trieda 02 – Dlhodobý hmotný majetok
Skupina 021 – Stavby
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prípravná a projektová dokumentácia: <ul style="list-style-type: none"> - vypracovanie projektovej dokumentácie vrátane zmien, variantných riešení a doplnkov (pre stavebné povolenie, realizačná dokumentácia, dokumentácia skutočného vyhotovenia stavby, atď.), ktorá bude obstaraná verejným obstarávaním v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov¹ v maximálnej výške 3 – 5 % COV nastavebné práce nasledovne: 5 % pri COV na stavebné práce do (vrátane) 750 000 EUR, 3 % pri COV na stavebné práce nad 750 000 EUR; - plán organizácie výstavby vrátane projektu dopravného značenia; - zameriavacie práce (zameranie súčasného stavu stavby a iné); ▪ stavebný dozor do výšky stanovených percentuálnych limitov². ▪ stavebné práce: <ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia a modernizácia stavieb (výdavky na rekonštrukciu a modernizáciu stavebných objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti, resp. zlepšenia ich energetickej hospodárnosti); - zriadenie staveniska; - výdavky na modernizáciu technických zariadení (ak nie sú obstarávané samostatne), ktoré budú mať

¹ Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je účinný od 18. 4. 2016; do 17. 4. 2016 bol účinný zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

² Limity pre tento oprávnený výdavok sú uvedené v Prílohe č. 2 Príručky k oprávnenosti výdavkov pre dopytovo orientované projekty OP KZP, verzia 1.7 – [Finančné a percentuálne limity](#).

vplyv na zníženie energetickej náročnosti budov a to najmä výdavky na vykurovací systém, klimatizačný a vetrací systém, systém prípravy teplej vody, osvetlenie vrátane potrebného merania a riadenia a modernizácie príslušných rozvodov energie, inštaláciu systémov merania a riadenia, inštaláciu zariadení na využívanie OZE pre spotrebu v budove;

- výdavky spojené s opatrením na zabránenie vzĺnavej vlhkosti stien a odvedenia dažďovej vody z bezprostredného okolia budovy, napr. podrezaním za predpokladu uvedenia defektu v energetickom audite a podmienky preukázania fyzikálno-technického riešenia v projektovej dokumentácii;
- výdavky vynaložené na vybudovanie prípojky k rozvodu tepla (v prípade výmeny rozvodov, rekonštrukcie existujúcich prívodov tepla), ktorá spĺňa podmienky účinného systému centralizovaného zásobovania teplom;
- výdavky vynaložené na bezbariérový prístup³ ako súčasť opatrení energetickej efektívnosti (len vstupu do budovy);
- drobné stavebné úpravy súvisiace s opatreniami energetickej efektívnosti (napr. dokončovacie práce, maľovky a pod.);
- výdavky na práce v súvislosti s realizáciou opatrení určených na zachovanie miest hniezdenia, rozmnožovania alebo odpočinku chráneného živočícha, pokiaľ sú tieto miesta dotknuté činnosťou, ktorá je predmetom podpory, a to len v prípade potvrdenia výskytu chránených živočíchov a ich úkrytov v budove, ktoré vyplynú z konania pri povoľovaní stavebných úprav a udržiavacích prác budov (najmä zatepľovaní), t. j. zo stavebného povolenia (v zmysle § 3 ods. 4 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov);
- nákup prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení (napr. výťah) bezprostredne súvisiacich so zlepšením energetickej hospodárnosti budov a energetickej efektívnosti technických zariadení budov.

Trieda 51 – Služby

Skupina 518 – Ostatné služby

- **nájom prevádzkových/špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu;**
- **energetický audit budovy ako východiskový dokument** pre stanovenie oprávnených aktivít projektu, do výšky⁴ 450 EUR/1000 m³ vykurovaného objemu budovy;
- **energetický certifikát** podľa vyhlášky MDVRR SR č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – po obnove budovy;
- **vypracovanie prevádzkových a manipulačných poriadkov (manuálov) nesúvisiacich s výstavbou;**
- **výroba a osadenie dočasného pútača, stálej tabule, alebo plagátu⁵** do výšky stanovených finančných limitov² v počte maximálne 1 kus;
- **výdavky na publikovanie článkov o projekte** do výšky stanovených finančných limitov²;
- **riadenie projektu – externé⁶** (manažment projektu zo strany prijímateľa vykonávaný externým subjektom, vybraným v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, s ktorým žiadateľ/prijímateľ uzatvoril zmluvu o poskytnutí služby) do výšky stanoveného finančného limitu² a zároveň stanoveného celkového percentuálneho limitu pre nepriame výdavky (3 % pre investičné projekty).

Trieda 52 – Osobné výdavky⁷

³ Projekty, ktoré nebudú spĺňať podmienku, že majú vybudovaný bezbariérový prístup, resp. ktoré nebudú realizovať bezbariérový prístup v rámci projektu, nebudú považované za súladne s HP RMŽ a ND a teda budú neschválené z dôvodu nesplnenia podmienky poskytnutia príspevku.

⁴ Finančný limit je uvedený bez DPH.

⁵ Výdavky, ktoré bezprostredne súvisia s informovaním verejnosti o podpore, ktorú projekt získal z európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) a štátneho rozpočtu SR (ďalej len „ŠR SR“) na jeho spolufinancovanie.

⁶ Zahŕňa finančné riadenie projektu, monitorovanie projektu (sledovanie čiastkových a celkových výsledkov projektu), vykonávanie zmien v projekte, poradenstvo v oblasti informovania a komunikácie o podpore získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu, a pod.

⁷ Základným oprávneným výdavkom v oblasti osobných výdavkov je **cena práce** (t. j. hrubá mzda, resp. odmena za vykonanú prácu a zákonné odvody zamestnávateľa).

Skupina 521 – Mzdové výdavky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ mzdové výdavky⁸ zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace <u>s riadením projektu – interné⁹</u> (nepriame výdavky) do výšky stanoveného finančného limitu²; ▪ odmeny za práce vykonávané mimo pracovného pomeru¹⁰ bezprostredne súvisiace <u>s riadením projektu – interné⁶</u> (nepriame výdavky) do výšky stanoveného finančného limitu².
Trieda 90 – Zjednodušené vykazovanie výdavkov a rezerva
Skupiny 930 – Rezerva na nepredvídané výdavky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rezerva na nepredvídané výdavky súvisiace so stavebnými prácami maximálne do výšky 2,5 % celkových oprávnených výdavkov na stavebné práce (napr. vynútené preložky inžinierskych sietí v nevyhnutnom rozsahu, pokiaľ tieto siete preukázateľne znemožňujú realizáciu projektu a nebolo ich možné predvídať).
<p>Upozornenie</p> <p>Rezervu na nepredvídané výdavky môže žiadateľ zahrnúť do rozpočtu projektu v prípade, že výška rezervy nepresiahne 2,5 % z celkových oprávnených výdavkov projektu. V prípade úpravy celkovej výšky oprávnených výdavkov projektu (ktorá tvorí základňu pre určenie výšky rezervy na nepredvídané výdavky) v rámci schvaľovacieho procesu, resp. vo fáze implementácie projektu, bude následne alikvotne upravená aj výška rezervy na nepredvídané výdavky.</p> <p>Finančné prostriedky z položky rezerva na nepredvídané výdavky bude môcť prijímateľ použiť počas realizácie projektu výhradne po splnení nasledovných podmienok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rezerva bude použitá výlučne na krytie takých výdavkov, ktoré vyplynuli z realizácie projektu, boli v čase vypracovania a podania ŽoNFP nepredvídateľné (napr. okolnosti vis major) a nevznikli zavinením zo strany prijímateľa alebo dodávateľa prác, tovarov a služieb. Žiadateľ je povinný zdôvodniť nevyhnutnosť dodatočných výdavkov relevantnou dokumentáciou, z ktorej bude vyplývať, že bez využitia prostriedkov v rámci rezervy na nepredvídané výdavky v navrhovanom rozsahu, môže byť ohrozená samotná realizácia projektu, resp. príslušnej aktivity projektu; • pri obstaraní doplnujúcich tovarov, prác a služieb súvisiacich s použitím rezervy na nepredvídané výdavky je prijímateľ zároveň povinný postupovať v súlade so zákonom č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; • výdavky súvisiace s použitím rezervy na nepredvídané výdavky musia byť v súlade s charakterom projektu a jeho cieľmi; • účel, na ktorý bude rezerva použitá, musí byť v súlade s oprávnenými výdavkami stanovenými vo výzve; • žiadateľ musí pred použitím finančných prostriedkov z položky rezerva na nepredvídané výdavky predložiť žiadosť o povolenie vykonania zmeny v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP, v rámci ktorej musí preukázať potrebu použiť rezervu na nepredvídané výdavky relevantnou dokumentáciou (napr. znaleckým posudkom, vyjadrením príslušného úradu, odborným posudkom atď.). Použitie finančných prostriedkov z položky rezerva na nepredvídané výdavky je podmienené schválením žiadosti o povolenie vykonania zmeny v Zmluve o poskytnutí NFP štatutárnym zástupcom poskytovateľa, na základe čoho bude upravený rozpočet projektu a uzavretý Dodatok k Zmluve o poskytnutí NFP;

⁸ Patria sem mzdy, zákonné odvody zamestnávateľa ako aj povinné sociálne náklady (náhrada mzdy za práceneschopnosť, ošetrovania člena rodiny a návštevu u lekára).

⁹ Zahŕňa finančné riadenie projektu, monitorovanie projektu (sledovanie čiastkových a celkových výsledkov projektu), vykonávanie zmien v projekte, poskytovanie informácií prijímateľovi v oblasti informovania a komunikácie o podpore získanej z EŠIF a ŠR SR na spolufinancovanie projektu, a pod.

¹⁰ Mimo pracovným pomerom sa rozumejú vzťahy uzatvorené v zmysle ustanovení §§ 223 až 228 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov (t. j. dohoda o vykonaní práce, ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom; dohoda o pracovnej činnosti, resp. dohoda o brigádnickej práci študentov, ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce).

- odlišne od vyššie uvedených pravidiel je možné použiť rezervu na nepredvídané výdavky v prípadoch legislatívnych zmien (napr. zvýšenie sadzby DPH) a na základe informácie zaslanej poskytovateľom o možnosti využitia rezervy na takéto výdavky.

V prípade identifikácie neoprávnených výdavkov projektu z dôvodu vecnej neoprávnenosti, neúčelnosti alebo nehospodárnosti poskytovateľ v procese konania o žiadosti (odborného hodnotenia) zníži výšku žiadaných COV projektu o identifikované neoprávnené výdavky, ktoré nebudú z OP KŽP financované.

V prípade, ak poskytovateľ v procese konania o žiadosti (odborného hodnotenia) identifikuje **viac ako 25 %** finančnej hodnoty žiadateľom definovaných celkových oprávnených výdavkov projektu ako **vecne neoprávnených a/alebo neúčelných, poskytovateľ vydá Rozhodnutie o neschválení ŽoNFP.**

Zoznam neoprávnených výdavkov projektu

Zoznam skupín neoprávnených výdavkov v rámci výzvy s kódom OPKZP-PO4-SC431-2017-19

Neoprávnené výdavky pre dopytovo orientované projekty OP KŽP sú uvedené v kapitole 6 Príručky k OV pre DOP. Nad rámec uvedených neoprávnených výdavkov sú stanovené nasledovné špecifické výdavky, ktoré sú v rámci predmetnej výzvy **neoprávnené**:

- výdavky vynaložené pred 1. januárom 2014;
- výdavky, ktoré vznikli mimo termínu realizácie projektu, t.j. pred začiatkom realizácie projektu alebo po ukončení realizácie projektu;
- mzdové výdavky zamestnancov prijímateľa, resp. odmeny za práce vykonávané mimo pracovného pomeru bezprostredne súvisiace s realizáciou hlavných aktivít projektu (priame výdavky);
- vlastná práca (napr. orezanie stromov a kríkov nachádzajúcich sa v bezprostrednom okolí stavby, maľby vrátane ošetrovania prvkov na fasáde napr. mreží, okapové chodníky, zemné práce);
- výdavky na biologickú rekultiváciu¹¹;
- výdavky vynaložené na výstavbu novej budovy, nadstavbu a prístavbu budov;
- vedľajšie rozpočtové náklady stavby okrem výdavkov na zriadenie staveniska;
- výdavky vynaložené na rekonštrukciu vnútorných priestorov nesúvisiacich s energetickou efektívnosťou;
- hotovostné platby zahŕňajúce výdavky na obstaranie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku;
- výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov a dopravných zariadení (s výnimkou výťahu);
- výdavky na obstaranie pozemkov a nehnuteľností;
- výdavky súvisiace s poskytovaním energetickej služby s garantovanou úsporou energie;
- inštalácia zariadení na využívanie **OZE** na budovách pokiaľ nie je súčasťou komplexného projektu na zlepšenie energetickej hospodárnosti verejných budov;
- príprava žiadosti o poskytnutie NFP;

¹¹ Biologická rekultivácia predstavuje vždy len dodatočné, biologické vklady do pôdy, napr. hnojenie a prihnojovanie pôdy, zatravnenie, výsadbu kvetín, okrasných stromov a kríkov, a nasleduje spravidla po technickej rekultivácii. Podľa postupov účtovania je biologická rekultivácia súčasťou prevádzkových nákladov a je potrebné ju účtovať osobitne, teda nie do nákladov stavby.

- výdavky spojené so zabezpečením verejného obstarávania tovarov, služieb a prác bezprostredne súvisiacich s projektom (bez ohľadu na to, či bolo VO zabezpečené žiadateľom/prijímateľom, alebo dodávateľsky);
- výdavky, ktoré priamo nesúvisia so znížením energetickej náročnosti verejných budov, resp. s opatreniami energetickej efektívnosti a energetickou efektívnosťou technických zariadení budov (s výnimkou vybudovania bezbariérového prístupu);
- výdavky na odborný autorský dohľad;
- energetický audit overenia reálne dosiahnutých uspor energie po obnove budovy.

Referenčné hodnoty pre vybrané výdavky projektu

Všeobecne platné zásady a podmienky pre uplatňovanie referenčných hodnôt pre vybrané výdavky projektu, ako jedného z nástrojov na overenie hospodárnosti a efektívnosti výdavkov projektu, sú uvedené v kapitole 7. Príručky k OV pre DOP zverejnenej na webovom sídle www.op-kzp.sk. Referenčné hodnoty pre vybrané výdavky projektu predstavujú prostriedky, resp. opatrenia, ktoré pomáhajú získať primerané uistenie o tom, že výdavky na realizované projekty (resp. výdavky uvádzané v ŽoNFP) sú vynaložené hospodárne.

Referenčné hodnoty⁴ pre vybrané výdavky projektu boli vypočítané na základe analýzy historických údajov ako priemerné hodnoty. Údaje zo vzorky boli expertne odhadnuté tak, aby spĺňali požiadavky na súčiniteľ prechodu tepla U^{12} pre nízkoenergetické budovy.

Tabuľka č.1

Predmet projektu	Referenčné hodnoty pre vybrané výdavky projektu	Výstup projektu
Zníženie energetickej náročnosti verej. budov - Zateplenie obvodového plášťa	85 EUR/m ²	Zateplenie plochy obvodového plášťa
Zníženie energetickej náročnosti verej. budov - Zateplenie strešného plášťa	70 EUR/m ²	Zateplenie plochy strešného plášťa
Zníženie energetickej náročnosti verej. budov - Výmena otvorových konštrukcií	350 EUR/m ²	Výmena vonkajšej otvorovej konštrukcie

Na **zateplenie obvodového plášťa** bola referenčná hodnota pre vybrané výdavky stanovená na základe vzorky, v ktorej boli zahrnuté najmä tieto typy výdavkov:

- vonkajší podklad stien, podkladový náter, penetračný základ vrátane prác s tým súvisiacich
- zatepľovací systém EPS s hrúbkou izolácie 120 až 160 mm, so strednou hodnotou 150 mm alebo kontaktný zatepľovací systém minerálne riešenie 120 až 160 mm, so strednou hodnotou 150 mm vrátane montáže a ďalšími prídruženými nákladmi
- vonkajšia omietka stien hr. 2 mm vrátane prác,
- profil soklový pre hrúbku izolantu 15 mm vrátane prác
- montáž, prenájom a demontáž lešenia,
- presuny hmôt.

¹² Podľa STN EN 73 0540: 2012.

Na **zateplenie strešného plášťa** bola referenčná hodnota pre vybrané výdavky stanovená na základe vzorky, v ktorej boli zahrnuté najmä tieto typy výdavkov:

- hydroizolačný náter – tekutá lepenka vrátane dodávky
- zhotovenie povlakovej krytiny striech
- pás asfaltový
- izolácia z expandovaného polystyrénu EPS a minerálna vlna, so strednou hodnotou hrúbky izolácie 300 mm vrátane montáže
- polozenie geotextílie a geotextília
- hydroizolačná fólia
- parozábrana vrátane zhotovenia parozábrany
- presun hmôt

Na **výmenu otvorových konštrukcií** bola referenčná hodnota pre vybrané výdavky stanovená na základe vzorky, v ktorej boli zahrnuté najmä tieto typy výdavkov:

- búracie práce, odvoz a doprava sutiny, poplatok za uloženie sutiny
- vyvesenie okien a dverí
- demontáže parapetov
- ostenie okien a dverí
- plastové/hliníkové okná - izolačné trojsklo so stredným koeficientom súčiniteľa prechodu tepla pre rám 1,2 W/(m².K) a pre zasklenie 0,6 W/(m².K)
- parapetné dosky
- omietky
- presun hmôt

V prípade prekročenia stanovených referenčných hodnôt poskytovateľ posúdi, či toto prekročenie zodpovedá navrhnutému riešeniu v projektovej dokumentácii a súvisí s prácami vynútenými nad rámec prác zahrnutých v referenčných hodnotách. To znamená, že výdavky nad referenčnú hodnotu budú akceptovateľné ako oprávnené iba v odôvodnených objektívnych prípadoch vyplývajúcich z charakteru budovy (napr. pamiatkovo chránený objekt), faktoru tvaru budovy, stavebno-technických špecifik, použitých konštrukčných materiálov, vynútených stavebných úprav alebo iných špecifik, ktoré žiadateľ opíše v zdôvodnení prekročenia referenčných hodnôt.

Žiadateľ v zdôvodnení uvedie výdavky, ktoré najvýznamnejšie vplývajú na prekročenie referenčnej hodnoty a zdôvodní ich nevyhnutnosť. V prípade, že zdôvodnenie prekročenia referenčnej hodnoty nebude dostatočné¹³ alebo akceptované zo strany odborného hodnotiteľa ako odôvodniteľné, výdavky budú krátené na výšku referenčných hodnôt.

Upozornenie:

- Žiadateľ je povinný uvádzať do jednotlivých skupín referenčných hodnôt (zateplenie obvodového plášťa, zateplenie strešného plášťa a výmena otvorových konštrukcií) všetky výdavky, ktoré priamo súvisia s danou referenčnou hodnotou a sú obsiahnuté vo vyššie uvedenom zozname výdavkov vstupujúcich do stanovenia referenčných hodnôt.
- Žiadateľ je zároveň povinný uvádzať cieľovú hodnotu plochy v rámci referenčných hodnôt v súlade s projektovou dokumentáciou. V tejto súvislosti odporúčame žiadateľom, aby bola cieľová hodnota plochy v rámci referenčných hodnôt explicitne uvedená v projektovej dokumentácii.

Výška oprávnených výdavkov vo väzbe na plánované úspory energie na vykurovanie bude upravená nasledovne:

- celková výška oprávnených výdavkov projektu sa neznižuje a teda celková výška oprávnených výdavkov predstavuje 100 %, ak plánovaná úspora energie na vykurovanie dosiahne viac ako 50 %;
- celková výška oprávnených výdavkov sa zníži o 5 percentuálnych bodov, ak plánovaná úspora energie na vykurovanie dosiahne viac ako 40 %, ale nepresiahne 50 %, t. j. žiadateľ určí výšku oprávnených výdavkov na projekt ako 95 % celkovej výšky oprávnených výdavkov projektu;
- celková výška oprávnených výdavkov sa zníži o 10 percentuálnych bodov, ak plánovaná úspora energie na vykurovanie dosiahne viac ako 30 %, ale nepresiahne 40 %, t. j. žiadateľ určí výšku oprávnených výdavkov na projekt ako 90 % celkovej výšky oprávnených výdavkov projektu;
- ak plánovaná úspora energie na vykurovanie dosiahne najviac 30 %, projekt nespĺňa podmienky oprávnenosti aktivít a nemôže byť podporený.

Plánovaná úspora energie na vykurovanie sa vypočíta nasledovne:

$$\text{plánovaná úspora} = 100\% \times \frac{\text{potreba energie na vykurovanie}_{\text{PRED}} - \text{potreba energie na vykurovanie}_{\text{PO}}}{\text{potreba energie na vykurovanie}_{\text{PRED}}}$$

- Potreba energie na vykurovanie sa určí podľa všeobecne záväzných právnych predpisov (Vyhláška MDVaRR SR č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Upozornenia

- pri výpočte referenčnej hodnoty pre vybrané výdavky projektu je potrebné vychádzať z celkových oprávnených výdavkov na hlavné aktivity projektu (bez zohľadnenia čistého príjmu z projektu) znížené o DPH,
- pri posudzovaní referenčnej hodnoty pre vybrané výdavky projektu sa berie do úvahy výška výdavkov na hlavné aktivity projektu po ich prípadnom znížení:
 - vo väzbe na plánované úspory energie na vykurovanie,
 - v procese schvaľovania z dôvodu identifikácie vecne neoprávnených, neúčelných alebo nehospodárnych výdavkov.
- prekročenie referenčnej hodnoty pre vybrané výdavky projektu bez relevantného a overiteľného odôvodnenia bude vyhodnotený ako splnenie vylučujúceho hodnotiaceho kritéria 4.2 Hospodárnosť a efektívnosť výdavkov projektu s tým, že uvedené nepovedie k zamietnutiu žiadosti o NFP, ale iba k zníženiu relevantnej nepodloženej časti nárokovanej výšky predmetných výdavkov;
- jednotlivé vstupy do výpočtu referenčnej hodnoty pre vybrané výdavky projektu musia byť v súlade s údajmi uvedenými v ŽoNFP a jej prílohách.